

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 146/16
Люксембург, 21 декември 2016 г.

Решение по дело C-104/16 P
Съвет/Front populaire pour la libération de la saguia-el-hamra et du rio de
oro (Front Polisario)

Споразуменията за асоцииране и за либерализация между ЕС и Мароко не се прилагат за Западна Сахара

Ето защо Съдът отменя решението на Общия съд, който е достигнал до обратния извод, и отхвърля жалбата, подадена от Front Polisario срещу решението на Съвета за сключване на Споразумението за либерализация

Западна Сахара е територия в северозападната част на Африка, граничеща на север с Мароко, на североизток с Алжир, на изток и на юг с Мавритания и на запад с Атлантическия океан. Понастоящем по-голямата част от Западна Сахара се контролира от Мароко. По-малка част от тази територия, намираща се на изток, се контролира от Front Polisario, движение за независимост на Западна Сахара, което е признато за легитимно от Организацията на Обединените нации.

През 2012 г. Европейският съюз и Мароко сключват споразумение, предвиждащо реципрочни мерки за либерализация по отношение на селскостопански продукти, преработени селскостопански продукти, риба и рибни продукти („Споразумението за либерализация“). Това споразумение, чийто териториален обхват е същият като на Споразумението за асоцииране ЕС-Мароко¹, е одобрено от Европейския съюз с решение на Съвета².

Front Polisario сезира Общия съд на Европейския съюз с искане за отмяна на това решение. С решение, постановено на 10 декември 2015 г.³, Общият съд го отменя, след като приема най-напред, че споразуменията за асоцииране и за либерализация се прилагат „на територията на Кралство Мароко“ и че при липса на клауза в обратния смисъл този израз следва да се разбира като обхващащ Западна Сахара. По-нататък Общият съд приема, че предвид приложимостта на тези споразумения по отношение на Западна Сахара, Front Polisario е засегнат от решението на Съвета и следователно процесуално легитимиран да иска отмяната му. Накрая, Общият съд по същество приема, че Съветът не е изпълнил задължението си да провери преди да сключи Споразумението за либерализация дали не са налице данни за използването на природни ресурси на територията на Западна Сахара под марокански контрол, което би могло да е в ущърб на жителите на тези територия и да нарушава техните основни права. Съветът не е доволен от това решение на Общия съд и сезира Съда с искане за отмяната му.

¹ Евро-средиземноморско споразумение за асоцииране между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Кралство Мароко, от друга страна, подписано в Брюксел на 26 февруари 1996 г. и одобрено от името на посочените Общности с Решение 2000/204/ЕО, ЕОВС на Съвета и на Комисията от 24 януари 2000 г. (ОВ L 70, 2000 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 11, том 20, стр. 184).

² Решение 2012/497/ЕС на Съвета от 8 март 2012 година за сключване на Споразумение под формата на размяна на писма между Европейския съюз и Кралство Мароко за реципрочни мерки за либерализация по отношение на селскостопански продукти, преработени селскостопански продукти, риба и рибни продукти, за замяна на протоколи № 1, № 2 и № 3 и приложенията към тях и за изменение на Евро-средиземноморското споразумение за асоцииране между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Кралство Мароко, от друга страна (ОВ L 241, 2012 г., стр. 2).

³ Решение на Общия съд от 10 декември 2015 г., *Front Polisario/Съвет* (T-512/12).

С решението си от днешна дата, **след като по искане на Съвета е разгледал делото по реда на бързото производство, Съдът уважава жалбата и отменя решението на Общия съд.**

За целта Съдът всъщност констатира, че при определяне на териториалния обхват на Споразумението за либерализация, в което изобщо не се споменава Западна Сахара, Общият съд не е взел предвид всички приложими в отношенията между Съюза и Мароко правила на международното право, макар това да се изисква от Виенската конвенция за правото на договорите от 1969 г.⁴

В това отношение Съдът най-напред отбелязва, че **като се има предвид отделният и различен статут, гарантиран на територията на Западна Сахара по силата на Устава на ООН и принципа на самоопределение на народите, е изключено изразът „територията на Кралство Мароко“, който определя териториалния обхват на споразуменията за асоцииране и за либерализация, да обхваща Западна Сахара и следователно тези споразумения да са приложими на нейната територия.** Ето защо Общият съд не е направил изводите, които се налагат от международноправния статут на Западна Сахара.

По-нататък, от международната практика следва, че **когато даден договор трябва да се прилага не само на територията на определена държава, но и извън тази територия, това изрично се предвижда в него,** независимо дали става въпрос за територия под юрисдикцията на тази държава или за територия, за чиито международни отношения тя носи отговорност. Следователно и това правило не допуска да се счита, че споразуменията за асоцииране и за либерализация се прилагат за Западна Сахара.

Накрая, след като припомня **принципа на относително действие на договорите, съгласно който договорот не трябва нито да уврежда, нито да облагодетелства трети страни без тяхно съгласие,** Съдът посочва, че предвид консултативното становище за Западна Сахара, постановено през 1975 г. от Международния съд по искане на Общото събрание на ООН⁵, **народът на тази територия трябва да се разглежда като трета страна,** която може да бъде засегната от прилагането на Споразумението за либерализация. В случая обаче **не се установява този народ да е дали съгласието си за прилагане на споразумението по отношение на Западна Сахара.**

Що се отнася до това, че някои клаузи от споразуменията за асоцииране и за либерализация в определени случаи са били прилагани „de facto“ по отношение на продукти с произход от Западна Сахара, Съдът констатира, че **не е установено, че подобна практика е следствие от споразумение между страните за изменение на тълкуването на териториалния обхват на тези споразумения.** Освен това да се приеме, че — както се твърди — е била налице воля на Съюза в този смисъл, предполага да се допусне, че той е възнамерявал да изпълнява тези споразумения в противоречие с установените от международното право принципи на самоопределение и на относително действие на договорите и изискване за добросъвестност.

След като заключава, че Споразумението за либерализация не се прилага за територията на Западна Сахара, Съдът отменя решението на Общия съд, който е стигнал до обратния извод, и решава да се произнесе по жалбата, подадена от Front Polisario пред Общия съд. В това отношение Съдът констатира, че след като Споразумението за либерализация не се прилага за Западна Сахара, Front Polisario не е засегнат от решението на Съвета за сключване на това споразумение. **Ето защо Съдът отхвърля жалбата на Front Polisario поради липса на процесуална легитимация.**

ЗАБЕЛЕЖКА: Решенията или определенията на Общия съд подлежат на обжалване пред Съда, което се ограничава само до правни въпроси. По принцип обжалването няма суспензивно действие.

⁴ Виенска конвенция за правото на договорите, подписана във Виена (Австрия) на 23 май 1969 г. (Recueil des traités des Nations unies, том 1155, стр. 331).

⁵ Консултативно становище на Международния съд за Западна Сахара (CIJ Recueil 1975 г., стр. 12).

Ако жалбата е допустима и основателна, Съдът отменя решението на Общия съд. Когато фазата на производството позволява това, Съдът може сам да постанови окончателно решение по делото. В противен случай той връща делото на Общия съд, който е обвързан с решението, постановено от Съда в рамките на обжалването.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Палъова ☎ (+352) 4303 3708

Кадри от обявяването на решението са достъпни на „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106